

ZAKON

O CESTAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

članak 1.

Ovim se zakonom uređuje razvrstavanje javnih cesta, upravljanje cestama i pravni položaj upravitelja, planiranje, gradnja, rekonstrukcija, održavanje, ugovaranje i ustupanje radova, zaštita cesta i uvjeti odvijanja prometa na cestama, koncesija na javnim cestama, financiranje javnih cesta, upravni nadzor nad provođenjem zakona, kazne i druga pitanja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu Federacija) iz oblasti cesta.

članak 2.

Cesta je prema ovomu zakonu svaka površina na kojoj se odvija promet.

Ceste se dijele na javne i nerazvrstane.

Javne ceste, ovisno o njihovom društvenom, gospodarskom i teritorijalnom značaju, mogu biti autoceste, brze, magistralne, regionalne i lokalne ceste, te prometnice u naseljima.

Kolnici ulica u naseljima i gradovima kroz koje prolaze javne ceste smatraju se dijelovima tih cesta.

članak 3.

Javna cesta koju je mjerodavno tijelo proglasilo za javnu cestu u kojoj je uporabi, u vlasništvu Federacije i od općeg interesa za Federaciju.

Na javnim se cestama ne može stjecati pravo vlasništva niti druga prava po bilo kojoj osnovi osim prava određenih ovim zakonom.

Iznimno, na javnim se cestama mogu stjecati prava služnosti samo za opće potrebe, s tim da korištenje tog prava ne ometa promet i ne ugrožava sigurnost prometa i stabilnost ceste.

članak 4.

Nerazvrstana cesta je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je pristupačna većem broju korisnika.

Izgradnja, korištenje, održavanje, zaštita i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta, kao i poslovi nadzora na tim cestama uređuju se gradskim ili općinskim propisom, sukladno ovomu zakonu.

članak 5.

Javna cesta, prema vrsti prometa, može biti namijenjena za mješoviti promet ili samo za promet motornih vozila.

Javna cesta ili dio javne ceste može se odrediti samo za promet motornih vozila ako postoji odgovarajuća alternativna prometnica za druge vrste prometa.

Namjena javne ceste koja je u korištenju određuje se na temelju stanja i uvjeta prometa na cesti.

Namjena novoizgrađene ceste određuje se na temelju investicijsko-tehničke dokumentacije za izgradnju ceste, a sukladno odgovarajućim tehničkim propisima.

članak 6.

Za uporabu autocesta, brzih cesta ili pojedinih cestovnih objekata (most, tunel, vijadukt i sl.) na magistralnim cestama Vlada Federacije BiH (u daljnjem tekstu Vlada) može donijeti odluku o uvođenju naplate naknade (cestarine).

članak 7.

Javnu cestu čine:

- cestovna građevina (posteljica, donji stroj kolnika, kolnička konstrukcija, most, vijadukt, podvožnjak, nadvožnjak, propust, tunel, galerija, potporni i obloženi zid, nasip, pothodnik i nathodnik),
- građevine za odvodnju ceste i pročišćavanje vode,
- cestovni pojas s obiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje širine prema projektu ceste, a najmanje jedan metar računajući od crte koja spaja krajnje točke poprečnog profila ceste,
- zračni prostor iznad kolnika u visini 7 m,
- cestovno zemljište koje čini površina zemljišta na kojoj prema projektu treba izgraditi ili je izgrađena cestovna građevina, površina cestovnog pojasa, te površina zemljišta na kojima su prema projektu ceste izgrađene ili se trebaju izgraditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima, te naplatu cestarine predviđene projektom ceste (objekti za održavanje cesta, upravljanje i nadzor prometa, naplata cestarine, benzinske crpke, servisi, autobusna stajališta, parkirališta, odmorišta itd.),
- građevine na cestovnom zemljištu, za potrebe održavanja ceste (cestarske kuće, punktovi i stacionari) i pružanja usluga vozačima i putnicima, te naplatu cestarine, predviđene projektom ceste,
- stabilni mjerni objekti i uređaji za nadzor vozila,
- priključci na javnu cestu izgrađeni na cestovnom zemljištu,
- prometni znakovi i uređaji za nadzor i sigurno vođenje prometa i oprema ceste (horizontalna i vertikalna prometna signalizacija, svjetlosignalni uređaji, telekomunikacijski stabilni uređaji, instalacije i rasvjeta u funkciji prometa, cestovne značke, detektori brojača prometa, instalacije, uređaji i oprema u tunelima, oprema parkirališta, odmorišta i slično),
- mjerne vage i objekti za vaganje i kontrolu prometa,
- građevine i oprema za zaštitu ceste, prometa i okoliša (snjegobrani, vjetrobrani, zaštita od obrušavanja i nanosa materijala, zaštitne i sigurnosne ograde, smjerokazi i kilometarske oznake, odbojnici, zaštita od buke i drugih štetnih utjecaja na okoliš i slično).

II. RAZVRSTAVANJE CESTA

članak 8.

Javne se ceste iz članka 2. ovoga zakona razvrstavaju na:

- AC - Autoceste
- BC - Brze ceste
- MC - Magistralne ceste
- RC - Regionalne ceste
- LC - Lokalne ceste

AC- Autoceste

Autocesta je javna cesta posebice izgrađena i namijenjena isključivo za promet motornih vozila, koja je kao autocesta označena propisanim prometnim znakom, koja ima dvije fizički odvojene vozne trake za promet iz suprotnih smjerova, sa po najmanje dvije prometne trake i trakom za prinudno zaustavljanje vozila, bez križanja s poprečnim putovima i željezničkim ili tramvajskim prugama u istoj razini i u kojoj se promet može uključiti, odnosno isključiti samo određenom i posebno izgrađenom priključnom javnom cestom na odgovarajuću voznu traku autoceste.

Autoceste služe povezivanju velikih gradova i značajnih ekonomskih područja države ili regije; namijenjene su uglavnom daljinskom prometu, te se uključuju u sustav europskih autocesta. Autoceste ispunjavaju zahtjeve koji se odnose na propisane prometno-tehničke elemente, ili se izgrađuju u fazama; njihov sastavni dio su posebice izgrađeni priključci.

BC - Brze ceste

Brza cesta je javna cesta namijenjena za promet isključivo motornih vozila, koja ima dvije fizički odvojene vozne trake za promet iz suprotnih smjerova, koja ima sva raskrižja u dvjema razinama ili više razina s poprečnim cestama i drugim prometnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama), koja u pravilu nema zaustavnih traka i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom.

Brze ceste su ceste koje svojim prometno-tehničkim elementima omogućavaju brzo odvijanje daljinskog prometa između najvažnijih središta države, entiteta i područja; povezane su s autocestama i sustavima autocesta susjednih država; njihov sastavni dio predstavljaju posebno izgrađeni priključci.

MC -Magistralne ceste

Magistralne ceste prvoga reda namijenjene su za povezivanje većih gradova i značajnih ekonomskih područja države ili entiteta; svojim prometno-tehničkim elementima omogućavaju brzo odvijanje prometa; povezane su s cestama iste ili više kategorije u zemlji, te sa sustavima cesta u susjednim državama; posebice izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Magistralne ceste drugoga reda namijenjene su povezivanju regionalnih središta, kao i povezivanju prometa na ceste jednake ili više kategorije; posebice izgrađene pristupne rampe, ukoliko su predviđene, čine njihov sastavni dio.

RC -Regionalne ceste

Regionalne ceste prvoga reda namijenjene su za prometno povezivanje ekonomskih područja države ili entiteta, značajnih središta lokalnih zajednica, kao i za prometno povezivanje s cestama iste ili više kategorije; posebno izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Regionalne ceste drugoga reda namijenjene su za prometno povezivanje središta lokalnih zajednica u okviru određenog entiteta, za povezivanje turističkih (turističke ceste) i graničnih područja značajnih za državu, te za povezivanje graničnih prijelaza s cestama iste ili više kategorije, kada prema propisanim kriterijima kategorizacije ne dostigne višu kategoriju.

LC -Lokalne ceste

Lokalne ceste povezuju naselja u općini s naseljima iz susjednih općina, ili povezuju važnija naselja unutar općine, te povezuju promet na druge javne ceste iste ili više kategorije.

Javne staze su prometnice namijenjene za povezivanje naselja ili dijelova naselja u okviru općine a ne ispunjavaju propisane kriterije za lokalne ceste, ili su predviđene samo za određenu vrstu sudionika u prometu (ceste i staze u stambenim zonama, seoske ceste i staze, pješačke staze, biciklističke staze, konjske staze i slično.)

U naseljima u kojima je uveden sustav ulica prometnice se mogu podijeliti na potkategorije:

- glavne gradske ceste predstavljaju nastavak cesta kroz gradove, a namijenjene su za prometno povezivanje gradskih područja i četvrti sukladno propisima o sigurnosti cestovnog prometa. Na ovim cestama, ako to uvjeti odvijanja prometa dozvoljavaju, može se regulirati prometnom signalizacijom i veća brzina kretanja od općeg ograničenja brzine u naselju;
- sabirne gradske ceste ili sabirne lokalne ceste predviđene su za prikupljanje i povezivanje prometnih tokova iz pojedinih područja ili gradskih četvrti, kao i za povezivanje gradskih četvrti i dijelova naselja s cestama više kategorije;
- lokalne gradske ceste predstavljaju nastavak cesta više kategorije i predviđene su za pristup zatvorenim prostornim jedinicama (stambeni blokovi ili individualni stambeni objekti, industrijske zone, centri za kupovinu i rekreaciju itd.) u pojedinim urbanim područjima ili četvrtima, kao i u dijelovima naselja.

članak 9.

Mjerila i kriterije za razvrstavanje javnih cesta i odluku o razvrstavanju javnih cesta, osim lokalnih cesta, sukladno Smjernicama i Mjerilima, kriterijima i Odluci Vijeća ministara BiH, utvrđuje Vlada na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), u suglasnosti s kantonalnim ministarstvima mjerodavnim za poslove prometa.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odluku o razvrstavanju lokalnih cesta i ulica u gradovima donosi vlada kantona na prijedlog mjerodavnog općinskog ili gradskog tijela za poslove prometa.

članak 10.

Dijelovi javne ceste koji nakon izgradnje i rekonstrukcije ne pripadaju novoj trasi ceste, mijenjaju odnosno gube kategoriju javne ceste.

Namjena dijelova javne ceste iz stavka 1. ovoga članka koji je i dalje služiti prometu, kao i priklju~ivanje na novoizgrađenu cestu, rješava se projektnom dokumentacijom izgradnje i rekonstrukcije predmetne ceste.

Odluku o statusu napuštenog dijela ceste iz stavka 2. ovoga članka za autoceste, brze ceste, magistralne i regionalne ceste donosi mjerodavno ministarstvo, a za lokalne ceste mjerodavno gradsko odnosno općinsko tijelo.

članak 11.

Javne ceste moraju biti građene, rekonstruirane i održavane tako da ih na siguran način mogu koristiti svi korisnici cesta koji se pridržavaju prometnih propisa i prometne signalizacije na cestama.

III. UPRAVLJANJE JAVNIM CESTAMA

članak 12.

Ovim zakonom Federacija osniva Javno poduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. (u daljnjem tekstu: Autoceste FBiH).

Autoceste FBiH imaju sjedište u Mostaru.

Odluku o usklađivanju naziva, organizacije poslova i zadaća, način upravljanja i rukovođenja i način transformiranja Javnoga poduzeća Direkcija cesta Federacije Bosne i Hercegovine Sarajevo (u daljnjem tekstu: JP Direkcija cesta FBiH) u Javno poduzeće Ceste Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Ceste FBiH) donosi Vlada.

Ceste FBiH imaju sjedište u Sarajevu.

Unutarnje ustrojstvo i organizacija Autocesta FBiH i Cesta FBiH bit će uređeni statutom na koji Vlada daje suglasnost.

Kantonalne ustanove za ceste osnivaju se odgovarajućim propisom kantona.

članak 13.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autocesta i brzih cesta vrše Autoceste FBiH.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu magistralnih cesta vrše Ceste FBiH.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih cesta vrše javne kantonalne ustanove za ceste.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu lokalnih cesta i gradskih ulica vrše mjerodavna općinska ili gradska tijela.

članak 14.

Nadzorni odbori upravitelja cesta mogu imati najviše po sedam članova, a imenuju se sukladno važećim propisima od predstavnika Ministarstva, Federalnog ministarstva financija, Federalnog ministarstva unutarnjih poslova i stručnih osoba iz oblasti cesta i sukladno Ustavu osigurati zastupljenost konstitutivnih naroda za poduzeća od federalnog značaja, odnosno predstavnika mjerodavnih kantonalnih institucija za kantonalne ustanove za ceste.

članak 15.

Prava i dužnosti Federacije kao utemeljitelja Cesta FBiH i Autocesta FBiH vrši Vlada.

Vlada kao utemeljitelj može svoje mjerodavnosti odlukom prenijeti na Ministarstvo.

U vršenju poslova utemeljitelja Vlada, između ostalog, ima sljedeće mjerodavnosti u odnosu na Ceste FBiH i Autoceste FBiH:

- daje suglasnost na plan poslovanja, odnosno revidirani plan poslovanja;
- daje suglasnost na statut;
- usvaja godišnje izvješće koje uključuje financijsko izvješće i izvješće revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju;
- odlučuje o promjeni oblika organiziranja i statusnim promjenama;
- odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;
- imenuje i razrješava Nadzorni odbor;
- daje upute i smjernice nadzornim odborima javnih poduzeća;
- imenuje i razrješava Odbor za reviziju, na prijedlog Nadzornog odbora;
- daje suglasnost na imenovanje članova Uprave;
- utvrđuje politiku, strategiju i akcijski plan razvitka cestovne infrastrukture;
- odlučuje o drugim pitanjima sukladno Zakonu i drugim propisima;
- u izvanrednim okolnostima daje obvezatne instrukcije tijelima javnih poduzeća.

članak 16.

Djelatnost Autocesta FBiH su sljedeći poslovi i zadaci na autocestama i brzim cestama u Federaciji:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvitka, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje, obnove cesta i objekata na cestama kao i izvješća o realizaciji tih planova i programa;
- poslovi održavanja i zaštite;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;
- predlaganje financijskih planova i unapređenja načina ubiranja sredstava za potrebe cesta;
- vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;

- ustupanje radova na rekonstrukciji, izgradnji, obnovi i održavanju cesta;
- priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti prometa na cestama kojim upravlja;
- priprema podloga za dodjelu koncesija i osiguranje stručno-tehničkog nadzora;
- organizacija sustava naplate cestarine;
- prikupljanje podataka i obavješivanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okolice;
- organiziranje i pružanje usluga korisnicima autocesta i brzih cesta;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Autocesta F BiH.

članak 17.

Djelatnost Cesta F BiH na magistralnim cestama u Federaciji su sljedeći poslovi i zadaci:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvitka, rekonstrukcije, obnove, izgradnje i održavanja cesta i objekata na cestama, kao i izvješća o realizaciji tih planova i programa;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;
- poslovi održavanja i zaštite cesta,
- predlaganje financijskih planova i izvješća te unapređenja načina ubiranja sredstava za financiranje cesta;
- ustupanje radova izgradnje, rekonstrukcije, obnove i održavanja cesta,
- priprema podloga za dodjelu koncesija;
- priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti prometa na cestama kojim upravlja;
- vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- priprema potrebne dokumentacije za osiguranje i implementaciju donacija i kreditnih sredstava sukladno propisima i drugim aktima;
- poslovi iz imovinsko-pravne oblasti koji se odnose na zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju cesta;
- prikupljanje podataka i obavješivanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okolice;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Cesta F BiH.

članak 18.

Iznimno, Ceste F BiH, uz suglasnost utemeljitelja, mogu ugovorom prenijeti pojedine poslove zaštite magistralnih cesta ili druge operativne poslove javnoj kantonalnoj ustanovi za ceste odnosno drugoj organizaciji osposobljenoj za vršenje tih poslova.

članak 19.

Mjerodavne javne kantonalne ustanove za ceste, općinska ili gradska tijela vrše, sukladno odredbama članka 13. stavak 3. ovoga zakona, sljedeće

poslove glede regionalnih i lokalnih cesta, svatko u okviru svoje mjerodavnosti:

- obavljaju poslove održavanja i zaštite cesta,
- pripremaju dugoročne i srednjoročne planove razvitka cesta i izvješća;
- pripremaju srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta kao i izvješća o realizaciji tih planova i programa;
- pripremaju plan obnove;
- vrše investicijske poslove za održavanje i obnovu, rekonstrukciju i izgradnju;
- vrše investicijske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije;
- pripremaju i realiziraju program mjera i aktivnosti na unapređenju sigurnosti prometa;
- obavljaju poslove zaštite cesta;
- predlažu financijske planove kao i financijska izvješća o realizaciji tih planova i programa, i osiguranje sredstava za potrebe cesta;
- vode evidenciju (bazu podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- prikupljaju podatke i obavještavaju javnost o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimaju potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okoliša.

članak 20.

U slučaju prometne nezgode, korisniku javne ceste koji se pridržava prometnih i tehničkih propisa utvrđenih Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06) ili drugom zakonskom regulativom vezanom uz sigurnost prometa na cestama i to: postavljene prometne signalizacije na cesti, tehničke ispravnosti vozila, kvalificiranosti i sposobnosti vozača, prilagođenosti brzine stanju ceste i vremenskim prilikama poštujući načelo da zaustavni put odgovara putu preglednosti, upravitelj ceste dužan je nadoknaditi štetu ako je šteta nastala usljed nedostataka na cesti.

Za ostvarivanje prava iz stavka 1. ovoga članka nedostatak na cesti u postupku dokazivanja štete mora utvrditi Povjerenstvo sačinjeno od predstavnika upravitelja cestom, mjerodavnog MUP-a i poduzeća koje je ugovorilo održavanje ceste.

Ista je povjerenstvo utvrditi je li otklanjanje toga nedostatka upravitelj previdio Planom i programom održavanja cesta i ugovorio ili naložio izvođaču radova da ukloni te nedostatke sukladno Pravilniku o održavanju cesta (članak 47. ovoga zakona) i dinamičkom planu. Ukoliko je upravitelj planirao i ugovorio ili naložio otklanjanje utvrđenog nedostatka, naknadu štete iz stavka 1. ovoga članka upravitelj može tražiti od poduzeća s kojim je ugovorio održavanje ceste, sanaciju ili rekonstrukciju, ako je šteta nastala zbog propuštanja pravodobnog i kvalitetnog izvršenja ugovorenih radova.

Korisnik ceste, odnosno tijelo sigurnosti prometa koje je utvrdilo nedostatak na cesti, što je uzrokovao ili bi mogao uzrokovati štetu korisnicima ceste, dužno je, bez odlaganja, o opasnosti na cesti na najbrži

mogu}i na~in obavijestiti upravitelja ili de~urnu slu~bu poduze}a koje odr~ava ceste.

IV. PLANIRANJE, GRADNJA, REKONSTRUKCIJA, ODR@AVANJE, UGOVARANJE I USTUPANJE RADOVA NA JAVNIM CESTAMA

~lanak 21.

Javne ceste se planiraju, projektiraju, grade, rekonstruiraju i odr~avaju:

- tako da se rješenja usklade s najnovijim stru~nim saznanjima iz podru~ja projektiranja i gradnje, te s ekonomskim na~elima i mjerilima za procjenu opravdanosti njihove gradnje,
- tako da njima bude zajam~eno sigurno prometovanje svih sudionika u prometu, kao i usklađenost javnih cesta s drugim zahvatima u prostoru i okolišem kroz koji se prote~u,
- pod uvjetima koji su određeni ovim zakonom i propisima za njegovo provođenje;

propisima o projektiranju, zakonima o gradnji i propisima za njegovo provođenje; propisima kojima je uređena zaštita okoliša; propisima o uređivanju prostora, te propisima o sigurnosti prometa na cestama

1. Planiranje

~lanak 22.

Strategija razvitka i odr~avanja javnih cesta određuje ciljeve i temeljne zada}e pri razvitku i odr~avanju javnih cesta za razdoblje od 10 godina.

Strategiju razvitka autocesta, brzih i magistralnih cesta donosi Parlament Federacije BiH (u daljnjem tekstu Parlament) sukladno Strategiji prometnog razvitka Bosne i Hercegovine na prijedlog Vlade.

Strategiju razvitka regionalnih cesta donosi Skupština kantona na prijedlog Vlade kantona.

Strategiju razvitka lokalnih cesta, kao i ulica u gradovima i naseljima, donosi op}insko odnosno gradsko vije}e.

Strategija sadr~i:

- analizu stanja javnih cesta i potrebe razvitka javnih cesta,
- temeljna mjerila za građenje javnih cesta, te prijedlog kriterija i prioriteta građenja,
- potrebe odr~avanja postoje}ih javnih cesta, na~ela odr~avanja javnih cesta, te prijedlog kriterija odr~avanja javnih cesta,
- klju~na na~ela i elemente strategije,
- kriterije za realizaciju strategije,
- akcijski plan za realizaciju strategije.

~lanak 23.

Ministarstvo je mjerodavno za osiguranje tehni~ko-tehnološkog jedinstva javnih cesta kroz provedbu strategije.

Prednost u gradnji i održavanju javnih cesta, utvrđena strategijom iz članka 22. ovoga zakona, mora biti utemeljena na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim analizama s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti prometa.

članak 24.

Srednjoročni program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta donosi Vlada, sukladno strategiji iz članka 22. ovoga zakona, za razdoblje od četiri godine za autoceste, brze ceste i magistralne ceste uz suglasnost Parlamenta, za regionalne ceste vlada kantona uz suglasnost skupštine kantona, a za lokalne ceste i ulice u gradovima općinski načelnik, odnosno gradonačelnik, uz suglasnost općinskog, odnosno gradskog vijeća.

Izvješće o ostvarivanju dugoročnih ciljeva razvitka cestovne infrastrukture utvrđenih strategijom i o izvršenju programa iz stavka 1. ovoga članka za autoceste, brze i magistralne ceste, Vlada jednom godišnje podnosi Parlamentu, za regionalne ceste vlada kantona izvješće podnosi kantonalnoj skupštini, a za lokalne ceste mjerodavno tijelo izvješće podnosi gradskom ili općinskom vijeću.

članak 25.

Godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta, do kraja tekuće godine za narednu godinu, donose mjerodavna tijela:

- za autoceste i brze ceste Autoceste F BiH,
- za magistralne ceste Ceste F BiH,
- za regionalne ceste mjerodavna kantonalna ustanova za ceste,
- za lokalne ceste i gradske ulice mjerodavni općinski načelnik odnosno gradonačelnik.

Suglasnost na godišnje planove i programe iz alineje 1. i 2. daje Vlada, za planove i programe iz alineje 3. kantonalna vlada, a za planove i programe iz alineje 4. mjerodavno gradsko ili općinsko vijeće.

2. Izgradnja i rekonstrukcija javnih cesta

članak 26.

Pod izgradnjom cesta u smislu ovoga zakona smatra se izgradnja cesta pretežno po novoj trasi.

Pod rekonstrukcijom cesta, u smislu ovoga zakona, smatraju se radovi na dijelu postojeće ceste kojim se mijenja njena temeljna karakteristika s ciljem povećanja kapaciteta ceste i razine usluge.

Pod sanacijom (rehabilitacijom) cesta u smislu ovoga zakona podrazumijevaju se radovi kojima se poboljšava sigurnost sudionika u prometu i održavanje projektiranog stanja cesta.

članak 27.

Tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta, pored dokumentacije utvrđene Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH," br: 2/06,72/07 i 32/08) sadrži:

1. projekt vertikalne i horizontalne prometne signalizacije, plan i program rada svjetlosne signalizacije, projekt putne opreme i plan osvjetljenja,
2. projekt priklju~ivanja i križanja putova i priklju~ivanje postojećih objekata na javnoj cesti,
3. projekt priklju~ivanja mjesta izvan kolnika: za izgradnju pomoćnih objekata koji služe javnoj cesti (pункtovi i stacionari), parkirališta, autobusnih stajališta, benzinskih crpki, autoservisa, površina za zaustavljanje, parkiranje i isklju~ivanje vozila, telefonskih govornica,
4. druge uvjete utvrđene Zakonom i propisima donesenim na temelju Zakona.

članak 28.

Poslovi građenja i rekonstruiranja javnih cesta u smislu ovoga zakona obuhvaćaju:

- građevinsko i drugo projektiranje s istražnim radovima,
- projektiranje opreme, pratećih objekata, prometne signalizacije i drugo projektiranje,
- stručnu ocjenu studija i projekata, sa sustavnim i neovisnim ocjenjivanjem parametara sigurnosti,
- otkup zemljišta i objekata,
- premještanje komunalne i druge infrastrukture,
- pribavljanje urbanističke suglasnosti i odobrenja za građenje mjerodavnog tijela,
- ustupanje radova građenja,
- organizaciju stručnog nadzora i kontrole ugrađenih materijala i izvedenih radova,
- organizaciju tehničkog pregleda i primopredaje javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje.

članak 29.

Federalni ministar prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: ministar), uz suglasnost federalnoga ministra prostornog uređenja i federalnoga ministra zaštite okoliša, donosi pravilnik kojim se propisuju vrste i sadržaj projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta.

članak 30.

Prethodnu suglasnost za izgradnju autocesta, brzih cesta i magistralnih cesta, čija izgradnja nije predviđena planom i programom upravitelja, daje Ministarstvo, a za regionalne ceste mjerodavno kantonalno ministarstvo.

članak 31.

Ako postoje}u cestu treba izmjestiti, dio ceste koji se izmješta mora se izgraditi po građevinskim standardima koji odgovaraju kategoriji te ceste, bez obzira na stvarno stanje u kojemu se cesta nalazi u momentu izmještanja.

Troškove premještanja ceste, iz stavka 1. ovoga članka, snosi investitor objekta radi kojeg se vrši izmještanje.

članak 32.

Mjerodavna općinska, odnosno gradska tijela mogu tražiti da se magistralna ili regionalna cesta koja prolazi kroz naselje ili grad izgradi ili rekonstruira s elementima koji utječu na povećanje troškova gradnje u odnosu na cestu izvan naselja, kao što su širi kolnici, gradnja nogostupa, prostora za parkiranje vozila, izrada rasvjete i prilagođavanje putnih objekata posebnim potrebama.

Povećane troškove gradnje ili rekonstrukcije cesta, prouzročene zahtjevom iz stavka 1. ovoga članka, snosi podnositelj zahtjeva u visini sredstava sukladno ugovoru o sufinanciranju.

Sudjelovanje u financiranju radova iz stavka 1. ovoga članka, kao i drugi odnosi s upraviteljem ceste, glede gradnje i rekonstrukcije, reguliraju se ugovorom s mjerodavnim općinskim odnosno gradskim tijelom.

članak 33.

U slučaju rekonstrukcije cesta i vršenja radova investicijskog održavanja javnih cesta, koji iziskuju premještanje postojećih instalacija u cestovnom pojasu, vlasnici instalacija na cesti dužni su o svome trošku izmjestiti te instalacije, odnosno prilagoditi ih nastalim promjenama, ako aktom o davanju suglasnosti za postavljanje tih instalacija ili ugovorom između vlasnika instalacija i onoga tko upravlja cestom nije drukčije uređeno.

Investitor radova na rekonstrukciji cesta i vršenja radova investicijskog održavanja javnih cesta dužan je najmanje tri mjeseca ranije obavijestiti vlasnika instalacija o početku radova na rekonstrukciji cesta i omogućiti im uvid u tehničku dokumentaciju, ali nije dužan pribavljati suglasnosti vlasnika instalacija koje su u cestovnom pojasu.

U slučaju da vlasnik instalacija u trupu ceste i u cestovnom pojasu ne izmjesti svoje instalacije iz stavka 1. ovoga članka i ne prilagodi ih nastalim promjenama do početka radova na rekonstrukciji ceste, investitor radova na rekonstrukciji ceste će radove premještanja, odnosno prilagođavanja izvršiti na teret vlasnika instalacija.

članak 34.

Križanje ili priključivanje lokalnih i nerazvrstanih cesta s magistralnim ili regionalnim cestama vrši se usmjeravanjem dviju ili više tih cesta na isto mjesto križanja ili priključivanja, odnosno njihovim međusobnim povezivanjem prije mjesta križanja ili priključivanja.

Ako se novoizgrađena ili rekonstruirana cesta križa ili priključuje na postojeće ceste koje imaju makadamski kolnik, postojeće ceste moraju se izvesti sa suvremenim kolničkim zastorom u duljini od najmanje dvadeset metara, računajući od mjesta križanja ili priključivanja.

Troškove gradnje, odnosno rekonstrukcije mjesta križanja ili priklju~ivanja iz stavka 1. ovoga ~lanka, odnosno izvođenja suvremenog kolni~kog zastora iz stavka 2. ovoga ~lanka snosi investitor ceste koji je prouzro~io te troškove.

~lanak 35.

Ako je do križanja ceste i željezni~ke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije ceste, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta križanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje ceste.

Ako je do križanja ceste i željezni~ke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije željezni~ke pruge, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta križanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje željezni~ke pruge.

Izgrađeni nadvožnjaci, odnosno podvožnjaci iz st. 1. i 2. ovoga ~lanka pripadaju cesti ili željeznici, ovisno o tome je li na njima cesta ili željezni~ka pruga.

~lanak 36.

Križanje cesta sa željezni~kom prugom vrši se usmjeravanjem dviju ili više cesta na određeno zajedni~ko mjesto križanja.

Na mjestu križanja cesta sa željezni~kom prugom moraju se poduzeti mjere osiguranja propisane Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06) i Zakonom o sigurnosti željezni~kog prometa ("Službeni list BiH" broj 33/ 95).

~lanak 37.

Sredstva za izgradnju zaobilaznice u zoni naseljenih mjesta osiguravaju Federacija, kanton, grad ili op}ina, u visini i proporciji utvrđenoj ugovorom, a na temelju zna~aja javne ceste, shodno utvrđenoj Strategiji i usvojenim planovima izgradnje i rekonstrukcije javnih cesta.

~lanak 38.

Ako ovim zakonom nije druk~ije određeno, u postupku izvlaštenja nekretnina radi građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta primjenjuje se Zakon o izvlaštenju Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/07).

Kad se izvlaštenje provodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja autoceste, brze ceste ili magistralne ceste u ime i za ra~un Federacije, prijedlog za izvlaštenje nekretnine podnosi pravna osoba koja je prema odredbama ovoga zakona ovlaštena upravljati autocestama, brzim cestama, odnosno magistralnim cestama.

Kad se izvlaštenje provodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja regionalne ili lokalne ceste, prijedlog za izvlaštenje nekretnine podnosi pravna osoba koja je prema odredbama ovoga zakona ovlaštena upravljati kantonalnim ili lokalnim cestama.

~lanak 39.

Iznimno, Vlada za autoceste, brze ceste i magistralne ceste, vlada kantona za regionalne ceste, općinski načelnik ili gradonačelnik za lokalne ceste i ulice u gradovima može na zahtjev korisnika izvlaštenja iz članka 38. ovoga zakona, koji je iznio valjane razloge za potrebu žurnog stupanja u posjed nekretnine, riješiti da mu se ta nekretnina preda u posjed prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju, odnosno prije isplate naknade za izvlaštenu nekretninu, ako utvrdi da je to prijeko potrebno zbog žurnosti slučaja ili kako bi se otklonila znatnija šteta.

članak 40.

Kada se radi građenja, rekonstrukcije ili održavanja autoceste, brze ceste, magistralne, regionalne ili lokalne ceste izvlasti nekretnina u državnome vlasništvu, ne plaća se naknada za izvlaštene nekretnine.

3. Održavanje cesta

članak 41.

Održavanje cesta, u smislu ovoga zakona, obuhvaća izvođenje radova kojima se osigurava nesmetan i siguran promet i održavanje projektiranog stanja ceste.

Radovi održavanja cesta mogu biti:

- radovi redovitog održavanja cesta,
- radovi izvanrednog održavanja cesta

Radovi redovitog održavanja cesta su:

1. popravka kolnika, trupa ceste, potpornih i obloženih zidova,
2. uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolnika i objekata za odvodnju,
3. održavanje bankina, bermi i kosina nasipa, usjeka i zasjeka,
4. održavanje objekata na cestama, održavanje objekata, opreme i instalacija sustava naplate cestarine i inteligentnog prometnog sustava za upravljanje i vođenje prometa,
5. izrada i postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, svjetlosnih sigurnosnih uređaja, zamjena, popravka i uklanjanje oštećene i nepotrebne prometne signalizacije i opreme ceste,
6. košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu,
7. održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu,
8. čišćenje snijega i leda s kolnika i posipanje kolnika radi sprječavanja poledice,
9. manji zahvati na obnavljanju, zamjeni i ojačanju dotrajalih kolnika,

10. manji zahvati na ojačanju i zamjeni propusta, potpornih i obloženih zidova i zaštita vertikalnih konstrukcija od korozije,
11. manji zahvati na ugrađivanju ivičnjaka i izradi pješačkih staza,
12. manji zahvati na saniranju klizišta i odrona,
13. vođenje podataka o javnim cestama,
14. i drugi poslovi kojima se osigurava stabilan, nesmetan i siguran promet na cestama.

Radovi izvanrednog održavanja javnih cesta su opsežniji radovi:

1. obnavljanja, zamjene i ojačanja dotrajalih kolnika,
2. ojačanja i zamjene propusta i mostova duljine do deset metara, obnove potpornih i obloženih zidova i zaštita vertikalnih konstrukcija od korozije,
3. ugrađivanja ivičnjaka i izrada pješačkih staza,
4. saniranja klizišta i odrona,

Radovi izvanrednog održavanja su radovi koji se izvode u cestovnom pojasu, mogu se izvoditi samo na temelju tehničke dokumentacije, bez pribavljanja suglasnosti i druge dokumentacije prema Zakonu o prostornom uređenju.

članak 42.

Poslovi održavanja javnih cesta u smislu ovoga zakona su i:

- planiranje održavanja i mjera zaštite javnih cesta i prometa na njima,
- ustupanje radova redovitog i izvanrednog održavanja javnih cesta,
- stručni nadzor i kontrola kvalitete ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja javnih cesta,
- osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari i predmeta s javne ceste,
- ophodnja cesta.

članak 43.

Radovi na održavanju javne ceste trebaju se izvoditi tako da se zbog njih ne obustavlja promet.

U slučaju potrebe obustavljanja prometa zbog izvođenja radova upravitelj ceste je po zahtjevu izvođača radova najkasnije u roku od 48 sati prije početka obustave prometa, uz prethodno pribavljenu suglasnost nadležnog ministarstva, putem sredstava javnog informiranja obavijestiti sudionike u prometu o obustavi prometa, o preusmjeravanju prometa za vrijeme obustave, te naložiti izvođaču radova da postavi dopunsku prometnu signalizaciju i poduzme ostale radnje za sigurno odvijanje prometa. Ukoliko se radovi izvode na dionici ceste gdje nije moguće izmjestiti promet, upravitelj ceste može zahtijevati da se radovi izvode noću.

članak 44.

Upravitelj ceste dužan je osigurati održavanje kolnika dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad i na graničnim prijelazima, odnosno sudjelovati u financiranju održavanja, i to u opsegu koji proistječe iz duljine dijela javne ceste u naselju i širini te ceste izvan naselja, odnosno prije graničnog prijelaza.

U naselju ili gradu u kojemu je organizirana posebna služba za održavanje ulica ta služba može vršiti i održavanje kolnika dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, a u tom slučaju upravitelj sudjeluje u financiranju održavanja, sukladno odredbi prethodnog stavka.

Pravac, duljinu i širinu dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prijelazu, kao i način i uvjete održavanja kolnika kao i poslove zaštite i sigurnosti tih cesta utvrđuju ugovorom upravitelj ceste i mjerodavna općina ili grad, odnosno Državna granična služba. Tim se ugovorom moraju regulirati obveze za dvosmjerno odvijanje prometa na javnoj cesti kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prijelazu.

Upravitelj ceste i mjerodavna općina ili grad, odnosno Državna granična služba ugovor iz prethodnog stavka dužni su zaključiti u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga zakona.

članak 45.

Ako do sporazuma iz prethodnoga članka ne dođe, konačnu odluku donosi arbitražno povjerenstvo u sastavu od tri člana koje čine: predstavnik mjerodavnog ministarstva, upravitelja ceste i općine ili grada, odnosno Državne granične službe.

Ukoliko povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka ne postigne sporazum i ne donese konačnu odluku, mjerodavni je ministar donijeti odluku sukladno svojim ovlastima.

članak 46.

Željezničko-cestovni prijelaz na dvije razine se u cjelini održava kao javna cesta u dijelu koji se nalazi iznad željezničke pruge, a samo cesta i cestovne instalacije kada se javna cesta nalazi ispod željezničke pruge.

članak 47.

Popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja, rokovi za izvođenje tih radova, pravila i tehnički uvjeti za radove, podaci o javnim cestama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih cesta, način i uvjeti obavljanja cestarske službe reguliraju se pravilnikom o održavanju javnih cesta koji donosi ministar.

4. Ustupanje radova

članak 48.

Upravitelji cesta izravno ne izvode radove gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.

Iznimno, subjekti iz prethodnog stavka mogu izvoditi navedene radove ako imaju potrebne kapacitete, ukoliko je to u funkciji racionalnosti, boljeg funkcioniranja sustava i ako je tehnološki i ekonomski opravdano.

Izvođenje radova gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta upravitelji cesta ustupaju po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavama (" Službeni glasnik BiH," broj 49/04).

članak 49.

Prednatjecanje izvođača kao i postupak ustupanja radova redovitog održavanja cesta provodi se svake četiri godine po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavama.

članak 50.

Izvođenje radova na izgradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih cesta smije se ustupiti samo izvođaču koji je registriran, specijaliziran i opremljen za te poslove, koji raspolaže osposobljenim kadrovima za izvođenje tih radova.

Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, izvođač kome se mogu ustupiti poslovi redovitog održavanja cesta mora biti licenciran za tu vrstu poslova sukladno Pravilniku o licenciranju koji donosi ministar.

članak 51.

Upravitelj cestom, korisnik koncesije i izvođač radova redovitog održavanja javne ceste dužni su i ovlaštteni prilikom štrajka svojih djelatnika osigurati redovito održavanje javne ceste i to:

- nadzor nad prohodnošću i osposobljenošću javne ceste za siguran promet, pregledima javne ceste,
- osigurati opasne dijelove na javnoj cesti ako utvrđene nedostatke koji ugrožavaju promet na njoj ophodar ne može odmah otkloniti,
- provođenje mjera za osiguranje javne ceste čiji bi izostanak mogao prouzročiti oštećenje javne ceste,
- otklanjanje posljedica prirodnih i drugih katastrofa na javnoj cesti,
- otklanjanje oštećenja javne ceste koje bi moglo uzrokovati prekid prometa ili opasnost za sudionike u prometu,
- prohodnost javne ceste u zimskom razdoblju najmanje u opsegu koji omogućuje odvijanje prometa uz uporabu zimske opreme,
- osiguranje tekućih podataka o stanju i prohodnosti javne ceste.

V. ZAŠTITA CESTA I UVJETI ODVIJANJA PROMETA NA CESTAMA

članak 52.

Pod zaštitom javnih cesta u smislu ovoga zakona podrazumijeva se:

- zaštita cesta od prekomjernog opterećenja,
- zaštita cesta od prekoračenja ukupne mase i osovinskog opterećenja,
- zaštita od gradnje objekata u cestovnom pojasu cesta,
- reguliranje gradnje prilaznih cesta, autobusnih stajališta, parkinga i benzinskih crpki,

- osiguranja preglednosti na raskrižjima i u krivinama,
- zaštita od nekontroliranog izlaska većeg broja na cestu ljudi, djece, te stoke i divljači,
- sprječavanje vršenja radnji na cesti i u cestovnom pojasu kojima bi se mogla oštetiti cesta, odnosno ugrožavati promet ili povećati troškovi održavanja ceste,
- reguliranje odnosa sa susjedima uz cestu,
- reguliranje postavljanja kablova, vodova i instalacija u trupu ceste, u cestovnom i zaštitnom pojasu,
- sprječavanje deponiranja materijala na cesti i uz cestu,
- uklanjanje zaustavljenih, pokvarenih, napuštenih i oštećenih vozila s ceste i iz cestovnog pojasa,
- reguliranje ograničenja i zabrana prometa,
- reguliranje postavljanja i dopune prometne i turističke signalizacije,
- reguliranje postavljanja reklamnih znakova,
- evidencija cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na cestama,
- ovlasti upravitelja cesta u svezi sa zaštitom cesta,
- obveza ugovaranja održavanja i zaštite cesta.
- kontrola gradnje ograda i vršenja drugih radova u cestovnom pojasu i poduzimanje mjera u cilju sprječavanja vršenja bespravnih radova u cestovnom pojasu.

članak 53.

Motorna i priključna vozila koja prometuju na cestama, osim vozila s gusjenicama, moraju imati kotače s pumpanim gumama.

Motorna vozila s gusjenicama mogu prometovati na cestama sa suvremenim kolničkim zastorom samo ako su gusjenice opskrbljene oblogama s ravnim površinama ili drugim odgovarajućim oblogama.

Iznimno od odredaba prethodnog stavka motorna vozila s gusjenicama oružanih snaga Bosne i Hercegovine mogu prometovati na cestama sa suvremenim kolničkim zastorom iako gusjenice nisu opskrbljene oblogama, uz obvezu naknade štete koja je time prouzročena.

Naknadu štete, iz stavka 3. ovoga članka, utvrđuje povjerenstvo imenovano odlukom osnivača, koje čine predstavnici mjerodavnog ministarstva i Ministarstva obrane BiH.

članak 54.

Vozila na javnoj cesti moraju udovoljavati propisanim uvjetima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja.

Prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno s teretom prelaze dopuštenu težinu, osovinski pritisak ili dimenzije, odnosno granice dopuštenog opterećenja na javnim cestama, smatra se izvanrednim prijevozom.

Prijevoz vozilima iz stavka 2. ovoga članka može se obaviti samo uz odobrenje za izvanredni prijevoz, ako stanje javne ceste i prometa na njoj to dopušta.

Odobrenje za izvanredni prijevoz može se izdati samo za prijevoz nedjeljivog tereta, ako se ovaj prijevoz ne može obaviti drugim prijevoznim sredstvima.

Uvjeti i način na koji se izvanredni prijevoz može obaviti utvrđuju se u odobrenju za izvanredni prijevoz.

Odobrenje za izvanredni prijevoz na autocesti i brznoj cesti izdaju Autoceste F BiH, Ceste F BiH za magistralne ceste, kantonalna ustanova za ceste za regionalne ceste, a mjerodavno općinsko odnosno gradsko tijelo za lokalne ceste.

Pravne i fizičke osobe kod kojih se vrši utovar na vozila dužne su se pridržavati dozvoljenih maksimalnih ograničenja prilikom utovara tereta na vozila u pogledu propisanih uvjeta za pojedine vrste vozila koji se odnose na dimenzije, ukupnu masu i osovinsko opterećenje.

Način i uvjete obavljanja izvanrednog prijevoza, postupak izdavanja odobrenja, način nadzora osovinskog pritiska, ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila na javnim cestama reguliraju se pravilnikom za vršenje izvanrednog prijevoza koji donosi ministar uz suglasnost Federalnoga ministarstva unutarnjih poslova.

članak 55.

Troškove izvanrednog prijevoza kao što su: trošak izdavanja odobrenja za izvanredni prijevoz, trošak poduzimanja posebnih mjera osiguranja za izvanredni prijevoz (podupiranje mostova, ojačavanje objekata, izgradnja devijacija, proširenja kao i izrada elaborata o mogućnosti prolaska izvanrednog prijevoza i pratnja), trošak pregleda izvanrednog prijevoza i naknadu za izvanredni prijevoz snosi podnositelj zahtjeva.

članak 56.

Kontrolu osovinskog pritiska, ukupne dopuštene mase i dimenzije vozila na javnim cestama obavlja upravitelj ceste uz nazočnost predstavnika tijela unutarnjih poslova.

Ako se kontrolom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da masa vozila, njegovo osovinsko opterećenje ili dimenzije prelaze dopuštenu masu i dimenzije vozila, a prijevoz se obavlja bez odobrenja za izvanredni prijevoz ili opterećenje i dimenzije izvanrednog prijevoza ne odgovaraju veličinama u dozvoli za izvanredni prijevoz, vozilo se isključuje iz prometa, o čemu se sačinjavaju zapisnik koji se dostavlja mjerodavnoj inspekciji radi pokretanja prekršajnog naloga.

Iz prometa se isključuje i vozilo čiji vozač odbije izvršiti kontrolu ukupne mase i osovinskog opterećenja vozila na zahtjev ovlaštene osobe.

Privremeno isključivanje vozila iz prometa mogu vršiti inspektori javnih cesta ili ovlaštene djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova uz nazočnost predstavnika upravitelja ceste. Isključivanje iz prometa vrši se skidanjem registarskih pločica s vozila kojim je vršen izvanredni prijevoz bez dozvole ili protivno uvjetima iz dozvole i oduzimanjem prometne dozvole na zapisnik sačinjen na licu mjesta.

Prijevoznik može nastaviti prijevoz nakon što plati upravitelju cesta naknadu, te kada dobije odobrenje za izvanredni prijevoz ili uskladi ukupnu masu vozila i njegovo osovinsko opterećenje s propisanim normativima ili uvjetima iz dozvole.

U vrijeme dok je vozilo isključeno iz prometa prijevoznik se stara o isključenom vozilu i snosi sve posljedice isključenja iz prometa.

Nadzor nad dozvoljenim osovinskim opterećenjem i ukupnom masom nad vozilima koja ulaze na područje Bosne i Hercegovine obavlja se u postupku carinskog nadzora na graničnom prijelazu.

članak 57.

Pravne ili fizičke osobe, zbog prije djelatnosti dolazi do prekomjernog korištenja javne ceste, dužne su platiti naknadu za prekomjerno korištenje javne ceste.

Pravilnik za utvrđivanje prekomjernog korištenja javne ceste donosi ministar.

Prilikom utvrđivanja mjerila za prekomjerno korištenje javne ceste mora se voditi računa o djelatnosti i učestalosti prijevoza vozilima određene pravne ili fizičke osobe i opterećenju javne ceste.

članak 58.

Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se radi zaštite javne ceste i sigurnosti prometa na njoj od štetnih utjecaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.

U postupku izdavanja odobrenja za građenje ili urbanističke suglasnosti za građenje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar cestovnog i zaštitnog pojasa javne ceste tijelo mjerodavno za prostorno uređenje obvezno je zatražiti prethodnu suglasnost odnosno odobrenje od upravitelja ceste.

Zaštitni pojas u smislu stavka 1. ovoga članka mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:

- autoceste 40 m,
- brze ceste 30 m,
- magistralne ceste 20 m,
- regionalne ceste 10 m,
- lokalne ceste 5 m.

članak 59.

Mjesta križanja sa željezničkom prugom, benzinske crpke, autobusne postaje i parkirališta za potrebe javne ceste, odmorišta i prateći objekti mogu se graditi u zaštitnom i cestovnom pojasu javne ceste samo na način i pod uvjetima utvrđenim u odobrenju, odnosno suglasnosti upravitelja ceste.

članak 60.

Pod priklju~kom i prilazom na javnu cestu, osim autocesta i brzih cesta, u smislu ovoga zakona, smatra se spoj javne ceste i svih površina s kojih se vozila izravno uklju~uju u promet ili isklju~uju iz prometa.

Križanje javnih cesta međusobno ne smatra se, u smislu ovoga zakona, priklju~kom i prilazom na javnu cestu.

Priklju~ak i prilaz na javnu cestu može se izvesti samo na temelju odobrenja upravitelja ceste.

Troškove izgradnje priklju~ka i prilaza na javnu cestu sukladno odobrenom projektu priklju~ka snosi investitor priklju~ka.

članak 61.

Odobrenje za gradnju priklju~ka i prilaza investitoru može se izdati samo ukoliko su ispunjeni uvjeti za gradnju priklju~ka i prilaza propisani ovim zakonom i Pravilnikom o uvjetima za projektiranje i gradnju priklju~aka i prilaza.

Upravitelj cestom nije dužan izdati odobrenje za priklju~ivanje na javnu cestu za objekte izgrađene na temelju građevinske dozvole za koju nije tražena suglasnost upravitelja ceste.

Pravilnik o uvjetima za projektiranje i gradnju priklju~aka i prilaza iz stavka 1. ovoga ~lanka donosi ministar.

Ako ve} izgrađeni priklju~ak na javnu cestu ne zadovoljava uvjete sigurnog priklju~ivanja, upravitelj ceste je ovlašten zahtijevati njegovu prilagođavanje promijenjenim okolnostima. Troškove njegovog preuređenja pla}a investitor priklju~ka ili njegov pravni nasljednik.

Za korištenje cestovnog zemljišta investitor je dužan pla}ati naknadu.

Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta donosi ministar.

članak 62.

Ako se priklju~ak na javnu cestu izgradi bez odobrenja upravitelja ceste ili suprotno uvjetima iz odobrenja, upravitelj ceste podnijet }e prijavu mjerodavnom inspekcijskom tijelu.

članak 63.

Na ve} izgrađenim javnim cestama, izuzev autocesta i brzih cesta, može se dozvoliti izgradnja novih autobusnih stajališta, uz odobrenje upravitelja ceste.

Pravilnik o uvjetima za projektiranje i uređenje autobusnih stajališta donosi ministar.

članak 64.

Uvjete za uređenje prostora za izgradnju i rekonstrukciju objekata i instalacija na javnoj cesti i unutar cestovnog pojasa javne ceste utvrđuje upravitelj ceste izdavanjem odobrenja, a uvjete uređenja prostora i

izgradnje objekata i instalacija u zaštitnom cestovnom pojasu utvrđuje upravitelj ceste izdavanjem suglasnosti.

Uvjetima iz stavka 1. ovoga članka za objekte, odnosno instalacije koji se nalaze na javnoj cesti, odnosno unutar zemljišnog pojasa javne ceste utvrđuju se način, dinamika, te rokovi izrade tih radova kao i određivanje lokaliteta na kojima se objekti ne mogu graditi, te minimalno odstojanje objekata iste namjene jednog od drugog.

članak 65.

U blizini raskrižja dviju javnih cesta u razini, ili križanja javne ceste sa željezničkom prugom u razini, ili na unutarnjim stranama cestovnog zavoja ne smije se saditi drveće ili grmlje, postavljati naprave, ograde, reklamni znakovi ili drugi predmeti koji onemogućavaju preglednost na javnoj cesti odnosno željezničkoj pruzi (trokut preglednosti). Dužina stranica trokuta preglednosti utvrđuje se tehničkom dokumentacijom ceste, odnosno željezničke pruge.

Vlasnici, odnosno korisnici ili posjednici zemljišta dužni su, na zahtjev upravitelja ceste, odnosno korisnika koncesije, ukloniti drveće, grmlje, naprave, ograde, reklamne znakove i druge predmete radi osiguranja preglednosti na javnoj cesti.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ili posjednik zemljišta ne postupi sukladno odredbi stavka 2. ovoga članka, upravitelj ceste, putem izvođača radova koji održava cestu, osigurati će izvođenje tih radova na teret vlasnika, korisnika ili posjednika zemljišta.

Održavanje prijelaza u razini ceste sa željezničkom prugom sporazumom reguliraju upravitelj cestom i upravitelj prugom. Ako ne dođe do sporazuma, konačnu odluku o održavanju prijelaza donosi arbitražno povjerenstvo sastavljeno od predstavnika mjerodavnog ministarstva, upravitelja ceste i upravitelja pruge.

članak 66.

Ako se pored javne ceste nalaze objekti gdje se okupljaju građani, kao što su sportski stadioni, dječja igrališta, škole, javni lokali ili zemljište koje se koristi za lovišta, držanje stoke i pašnjaci, ti objekti, odnosno zemljište moraju se zaštitnom ogradom odvojiti od cestovnog pojasa.

Ako je potreba za postavljanjem zaštitne ograde iz prethodnog stavka prouzročena gradnjom ili rekonstrukcijom javne ceste, troškove postavljanja i održavanja zaštitne ograde snosi investitor.

Ako je potrebu za postavljanje zaštitne ograde prouzročio korisnik objekta ili zemljišta iz stavka 1. ovoga članka, mjerodavna inspekcija ceste donosi rješenje kojim utvrđuje obvezu tom korisniku da postavi i održava zaštitnu ogradu.

Ako korisnik objekta ili zemljišta ne postupi po rješenju iz prethodnog stavka, mjerodavni će inspektor za ceste izdati nalog da se postavljanje zaštitne ograde izvrši o trošku korisnika.

članak 67.

Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnoj cesti i cestovnom pojasu ako bi ti radovi ili radnje mogli oštetiti javnu cestu, povećati troškove održavanja, odnosno ugrožavati ili ometati promet na njoj, a naročito:

1. iznositi blato na cestu ili bilo koje prljati cestu,
2. na cestu i u odvodna tijela ceste dovoditi vodu i druge tekućine i ometati njihovo otjecanje s ceste i iz odvodnih tijela ceste,
3. istresati u cestovne jarke materijal ili tekućine,
4. napajati i pasti životinje u cestovnim jarcima i na cestovnom pojasu, puštati ih da prelaze ili ih zadržavati na cestovnom pojasu,
5. u zaštitnom pojasu izgrađivati pojilišta za životinje,
6. po cesti vući grede, balvane i druge predmete koje bi se cesta mogla oštetiti,
7. prosipati po cesti maziva ili druge masne tvari,
8. bez odgovarajuće zaštite na zemljištu ili zgradama pored ceste izvoditi radove koji bi mogli oštetiti cestu ili ugrožavati sigurnost prometa,
9. spuštati kamenje, drvo, druge predmete i materijal niz kosine cestovnih nasipa i usjeka,
10. ostavljati na cesti i u cestovnom pojasu pokvarena, oštećena ili trajno napuštena vozila,
11. posipati ili bacati materijal ili predmete na cestu i u odvodna tijela ceste ili ga deponirati uz cestu,
12. vršiti bilo koje radova na kosinama nasipa, zasjeka i usjeka,
13. iscrtavanje i brisanje horizontalne i vertikalne signalizacije te premještanje, otuđivanje i izmjenu vertikalne signalizacije i cestovne opreme,
14. sječu šume u zaštitnom pojasu ceste ukoliko ona narušava stabilnost kosina,
15. postavljati reklamne znakove uz cestu suprotno odredbama članka 78. ovoga zakona.

Ako se na javnoj cesti izvode ili su izvedeni radovi ili radnje koje mogu oštetiti javnu cestu, povećati troškove održavanja ili ugroziti sigurnost prometa na njoj, mjerodavna inspekcija cesta i upravitelj ceste dužni su poduzeti sve potrebne mjere za otklanjanje opasnosti za oštećenje ceste i sigurnosti prometa na njoj.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka inspektor cesta kao i upravitelj ceste ovlašteni su obustaviti radove ili radnje iz stavka 2. ovoga članka i naložiti otklanjanje nedostataka u kratkom roku.

Ukoliko investitor i izvođač radova ne otklone nedostatke u ostavljenom roku, upravitelj ceste je otklanjanje nedostataka naložiti organizaciji koja održava cestu o trošku investitora ili izvođača radova koji nije otklonio nedostatke ili podnijeti prijavu mjerodavnoj inspekciji.

članak 68.

Sportske priredbe i druge manifestacije na javnim cestama, osim autocesta i brzih cesta, mogu se održavati pod uvjetima i na način utvrđen od mjerodavnog ministarstva unutarnjih poslova i uz suglasnost ministra na magistralnim cestama, odnosno mjerodavnog kantonalnog ministra na regionalnim i lokalnim cestama.

članak 69.

Susjedi pored javne ceste moraju dopustiti jednostavan odvod vode i odlaganje snijega na njihovo zemljište ako im se time ne nanosi šteta.

Susjedi pored javne ceste moraju, sukladno Zakonu i uz odštetu, dopustiti pristup do cestovnih objekata radi njihovog održavanja, gradnje odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode od cestovnog pojasa do recipijenta, te postavljanje privremenih ili stalnih uređaja i uređenja za zaštitu ceste i prometa na njoj od leda, snijega, buke, štetnih svjetlosnih utjecaja i slično, ako ih nije moguće postaviti na zemljište koje je sastavni dio ceste.

članak 70.

Iznimno od odredbi članka 68. može se dati odobrenje za radove koji se na drugi način ne mogu izvesti ili bi njihovo izvođenje zahtijevalo velike troškove, kao što su poprečno postavljanje u trupu ceste i na cestovnim objektima cjevovoda, kablova i vodova (na objektima i uzdužno), rušenje i uklanjanje drveća koje ugrožava sigurnost prometa na cesti ili bi moglo dovesti do ugrožavanja sigurnosti prometa na cesti.

Odobrenje iz prethodnoga stavka izdaje upravitelj cesta.

U odobrenju se određuju uvjeti i način izvođenja radova.

Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno ako dođe do oštećenja uređaja i instalacija, ugrađenih u javnu cestu ili ako dođe do pada drveća na cestu i ako su zbog toga izravno ugroženi sigurnost prometa, odnosno život i zdravlje građana ili bi mogla nastati veća gospodarska šteta.

Vlasnik ili korisnik uređaja instalacija postavljenih u javnu cestu i u cestovni pojas kao i vlasnik drveća, na kojima je došlo do oštećenja zbog kojih može nastati izravna opasnost za javnu cestu i sudionike u prometu i okoliš, dužan je o tome obavijestiti upravitelja ceste, odnosno korisnika koncesije, Ministarstvo i ministarstvo unutarnjih poslova za magistralne, odnosno mjerodavno kantonalno ministarstvo prometa i kantonalno ministarstvo unutarnjih poslova za regionalne i lokalne ceste i ulice u naseljima i gradovima.

Vlasnik ili korisnik uređaja i instalacija ili drveća iz stavka 5. ovoga članka mora u što kraćem roku otkloniti oštećenja na njima radi dovođenja javne ceste i prometa u prvobitno stanje i o tome obavijestiti mjerodavna tijela i organizacije kao i u stavku 5. ovoga članka.

članak 71.

Građevinski materijali i drugi predmeti ne mogu se deponirati pored cesta na udaljenosti manjoj od pet metara, računajući od cestovnog pojasa, kao ni na većoj udaljenosti ako bi se time ometala potrebna preglednost ili se ugrožavala sigurnost prometa.

Materijal namijenjen za radove na cesti može se deponirati na cesti, s tim da cijela širina kolnika mora ostati slobodna za siguran promet u oba pravca.

U oštroj krivini ovaj materijal može se deponirati samo na vanjskoj strani krivine ceste.

Upravitelj cesta ili mjerodavni inspektor za ceste izdat je nalog da se o trošku vlasnika uklone svi materijali i predmeti koji su deponirani suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka.

članak 72.

Ako se vozilo na kolniku ceste popriječi ili ako snagom vlastitog motora ne može savladati uspon u zimskim uvjetima odvijanja prometa ili ako s vozila padne teret, vozač je dužan, ako je to moguće, vozilo, odnosno teret odmah ukloniti s kolnika. Ako to ne učini, upravitelj ceste je izdati nalog izvođaču radova koji održava cestu da uklanjanje vozila odnosno tereta izvrši za račun vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Oštećeno vozilo ili vozilo u kvaru vozač je dužan, ako je to moguće, odmah ukloniti s ceste. Ako to ne učini, upravitelj ceste je dati nalog službi "Pomoć-informacije" na cestama da se uklanjanje vozila izvrši sukladno Ugovoru o vršenju službe "Pomoć - informacije" na cestama na teret vlasnika, odnosno korisnika vozila.

članak 73.

Ako se cesta nalazi u takvom stanju da se na njoj ne može odvijati promet uopće ili samo za pojedine vrste vozila ili ako bi promet pojedinih vrsta vozila nanosio štetu cesti, ili ako se radovi na rekonstrukciji ili održavanju ceste ne mogu izvesti bez obustavljanja ili ograničenja prometa, ili ako drugi razlozi sigurnosti prometa to zahtijevaju, Ministarstvo, na prijedlog upravitelja ceste za autoceste, brze i magistralne ceste, mjerodavno kantonalno ministarstvo za regionalne ceste, a mjerodavno općinsko odnosno gradsko tijelo za lokalne ceste može zabraniti ili ograničiti promet na toj cesti za pojedine vrste vozila, na cijeloj cesti ili samo na pojedinim njezinim dijelovima.

Opća zabrana ili ograničenje prometa na cesti može biti samo privremena, a zabrana ili ograničenje prometa za pojedine vrste vozila može biti privremeno ili stalno. Zabrana ili ograničenje prometa mora se pravodobno objaviti putem sredstava javnoga informiranja ili na drugi pogodan način prema mjesnim prilikama i označiti odgovarajućim prometnim znakovima na cesti.

Za radove redovitog održavanja nije potrebno izdavati suglasnost o posebnom režimu odvijanja prometa.

Uz zahtjev za zabranu ili ograničenje prometa radi izvođenja radova na javnoj cesti izvođač radova je dužan dostaviti tijelu iz stavka 1. ovoga članka tehničku dokumentaciju o organizaciji izvođenja radova kao i prijedlog eventualno drugog mogućeg načina odvijanja prometa na tom cestovnom pravcu.

članak 74.

Odredbe o zaštiti cesta i uvjetima vršenja prometa na cestama primjenjuju se na ceste u gradnji i cestovne pravce za koje je usvojen projekt o gradnji ceste.

članak 75.

Upravitelj ceste dužan je pravodobno obavijestiti mjerodavno ministarstvo za unutarnje poslove o svim promjenama stanja na cestama koje bitno utječu na prohodnost cesta i sigurnost prometa, kao i o poduzetim mjerama za nesmetano odvijanje prometa.

članak 76.

Prometna signalizacija i oprema, te turistička signalizacija postavljaju se na javnoj cesti na temelju prometnog projekta.

Za ceste koje su izgrađene do dana stupanja na snagu ovoga zakona, a nemaju prometni projekt, mjerodavno je postojelo stanje prometne signalizacije i opreme do izrade prometnog projekta.

Za ceste iz stavka 2. ovoga članka upravitelj ceste dužan je izraditi prometni projekt ceste u roku od najviše tri godine od dana donošenja ovoga zakona.

Upravitelj ceste uz suglasnost ministra, za autoceste, brze ceste i magistralne ceste, odnosno mjerodavna kantonalna ustanova uz suglasnost mjerodavnog kantonalnog ministra, za regionalne i lokalne ceste, ovlašteni su izmijeniti prometni projekt, iz stavka 1. ovoga članka, odnosno postojelo stanje iz stavka 2. ovoga članka.

članak 77.

Za svaki zahvat na javnoj cesti, pri izvođenju radova održavanja ili drugih radova pod prometom moraju se postaviti odgovarajući privremeni prometni znakovi, odnosno provesti tehnička regulacija prometa na način da se jamči sigurnost prometa i izvoditelja radova uz najmanje ometanje prometnih tokova.

Tehničkom regulacijom iz stavka 1. ovoga članka mora se osigurati pravodobna uočljivost zapreka i drugih barijera na javnoj cesti, danju u vrijeme nedovoljne vidljivosti, i noću, postavljanjem odgovarajućih treptavih narančastih svjetala ili drugih adekvatnih tehničkih pomagala.

Radovi na javnim cestama, osobito na kolnicima, osim neodložnih radova na otklanjanju nedostataka koji izravno ugrožavaju sigurnost prometa, moraju se u pravilu planirati i izvoditi u danima kada je prometni tok slabijeg intenziteta, a izričito ne u dane vikenda, blagdana i pojačanog prometa zbog turističkih putovanja.

Odmah po završetku radova na javnoj cesti, sva privremena prometna signalizacija i oprema mora biti uklonjena i istodobno postavljena trajna prometna i ostala signalizacija i oprema, sukladno prometnom projektu.

Odobrenje za izmjenu režima prometa izdaje mjerodavno ministarstvo sukladno privremenom prometnom projektu.

članak 78.

Na autocesti i brznoj cesti i zaštitnom pojasu autoceste i brze ceste nije dopušteno postavljanje reklama.

Na autocesti i brznoj cesti i zaštitnom pojasu autoceste i brze ceste je dopušteno pružanje usluga sukladno suglasnosti upravitelja.

Na ostalim javnim cestama i zaštitnom pojasu uz javnu cestu nije dopušteno postavljanje reklame na mjestima na kojima bi zbog svoga sadržaja, položaja, te odnosa prema javnoj cesti reklama ugrožavala sigurnost prometa.

Mjesta na javnoj cesti iz stavka 3. ovoga članka na kojima nije dopušteno postavljanje reklame pravilnikom se propisati ministar.

Pravilnikom iz prethodnog stavka ovoga članka ministar se propisati na kojim mjestima, pod kojim uvjetima i uz koliku naknadu se mogu postavljati reklame uz magistralne, regionalne i lokalne ceste.

Posebnim se pravilnikom ministar propisati uvjete i visinu naknade za korištenje cestovnog zemljišta za pružanje usluga i obavljanja pratećih djelatnosti korisnicima uz autoceste i brze ceste.

članak 79.

Upravitelji cesta dužni su za ceste kojim upravljaju voditi evidencije tih cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na njima.

članak 80.

Ovim se zakonom daju javne ovlasti upraviteljima cesta.

Upravitelji cesta, u okviru vršenja javnih ovlasti, pokreću upravni postupak po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke i donose rješenja kada izdaju:

- odobrenje za izvanredni prijevoz iz članka 54. ovoga zakona,
- odobrenje za prekomjerno korištenje javne ceste iz članka 57. ovoga zakona,
- odobrenje za izgradnju objekata i instalacija iz članka 58. ovoga zakona,
- odobrenje za izgradnju priključka, odnosno prilaza na javnu cestu iz članka 60. ovoga zakona,
- odobrenje za izgradnju autobusnih stajališta iz članka 63. ovoga zakona,
- odobrenje za poprečno postavljanje instalacija iz članka 70. ovoga zakona,

- nalog za obustavu vršenja bespravni radnji i otklanjanje smetnji na cesti i u zaštitnom pojasu iz članka 62., 65., 67. i 71. ovoga zakona,
- odobrenje za postavljanje reklama iz članka 78. ovoga zakona,
- rješenje o povratu dijela uplaćenih sredstava za registraciju vozila iz članka 99. ovoga zakona.

Protiv upravnih akata iz stavka 2. ovoga članka za autoceste, brze ceste i magistralne ceste može se podnijeti žalba Ministarstvu, za regionalne ceste mjerodavnom kantonalnom ministarstvu, a za lokalne ceste mjerodavnom općinskom tijelu sukladno zakonu.

članak 81.

U okviru osiguranih financijskih sredstava za održavanje i zaštitu cesta, sukladno usvojenom godišnjem planu i programu održavanja i zaštite cesta, upravitelji su dužni osigurati trajno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta kojim upravljaju i omogućiti sigurno i nesmetano odvijanje prometa na tim cestama za sudionike u prometu koji poštuju prometne propise, prometnu signalizaciju, vremenske uvjete, stanje cesta i okolice.

Upravitelji cesta i poduzeća koja održavaju ceste ugovorom reguliraju uvjete i način izvršavanja radova održavanja i zaštite autocesta, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta i druga pitanja vezana uz njihovo održavanje i zaštitu.

Ugovor iz prethodnoga stavka, između ostalog, sadrži:

1. vrstu radova koji su predmet ugovora;
2. vrijeme na koje je ugovor zaključen;
3. ugovorenu vrijednost radova;
4. premjer i predračun radova;
5. način i postupak izrade i donošenja planova i programa;
6. uvjete i način izvođenja radova;
7. tehnički nadzor u izvođenju radova;
8. način obračuna, rokove plaćanja i druge uvjete za obračun i isplatu izvršenih radova;
9. odgovornost za štete i druge odgovornosti;
10. način rješavanja sporova.

Ugovor o održavanju javnih cesta mora se zaključivati u kontinuitetu.

Poduzeće za ceste kojem se ugovorom iz stavka 2. ovoga članka povjeri vršenje poslova održavanja i zaštite autocesta, brzih cesta, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, odgovorno je za kvalitetno, stručno i pravodobno izvršenje tih poslova, sukladno Pravilniku iz članka 47. ovoga zakona.

VI. KONCESIJE

članak 82.

Koncesijom se stječe pravo građenja i upravljanja autocestom, brzom cestom i pojedinim cestovnim objektima na magistralnoj cesti (most, tunel i dr.) koje uključuje pravo gospodarskog korištenja autoceste, brze ceste ili objekta na magistralnoj cesti, te pravo rekonstrukcije i održavanja autoceste, brze ceste i cestovnog objekta na magistralnoj cesti tijekom koncesijskog razdoblja i pravo korištenja cestovnog zemljišta uz te ceste i objekte radi izgradnje pratećih uslužnih objekata i obavljanja djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga opskrbe gorivom, servisnih usluga i sl.

članak 83.

Odluka o davanju koncesije donosi se na temelju provedenog javnog natjeaja.

Natjeaj iz stavka 1. ovoga članka priprema i provodi Ministarstvo.

Davatelj koncesije natjeajem utvrđuje uvjete, pogodnosti i jamstva za dodjelu i ostvarenje koncesije.

Postupak provođenja natjeaja vrši se sukladno odredbama Zakona o koncesijama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 40/02 i 61/08) i Pravilima o postupku dodjele koncesija.

Stručne poslove glede pripreme natjeaja i odluke o davanju koncesije za autoceste, brze ceste, i pojedine objekte na magistralnim cestama obavljaju Autoceste F BiH, odnosno Ceste F BiH.

članak 84.

Odluku o davanju koncesije za autocestu, brzu cestu, odnosno pojedini objekt na magistralnoj cesti donosi mjerodavna Vlada na prijedlog Ministarstva koju mora potvrditi Parlament.

članak 85.

Odlukom o davanju koncesije određuje se osobito:

- predmet, odnosno sadržaj koncesije,
- podnositelj ponude i njegova sposobnost ostvarivanja koncesije,
- trajanje koncesije,
- mjerila za utvrđivanje visine cestarine,
- mjerila i visina naknade za koncesiju,
- pogodnosti ponude glede sredstava, opreme i uposlenja,
- mjere očuvanja i zaštite okoliša,
- osnove financiranja,
- način i razlozi prestanka koncesije.

članak 86.

Na temelju odluke iz članka 83. ovoga zakona ugovor o koncesiji s podnositeljem ponude potpisuje ministar.

Ugovorom o koncesiji obvezatno se utvrđuju: bliže namjene za koje se daje koncesija, posebni uvjeti kojima tijekom korištenja koncesije mora udovoljavati korisnik koncesije, visina naknade za koncesiju, uvjeti i način plaćanja naknade, jamstva korisnika koncesije, druga prava, obveze i odgovornost korisnika i davatelja koncesije, način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija daje, postupak i uvjeti preuzimanja autoceste, odnosno pojedinog objekta na magistralnim cestama nakon isteka koncesije, kao i o iznosima uplaćenih naknada za koncesiju.

članak 87.

Odluke o davanju koncesije iz članka 83. ovoga zakona i ugovori o koncesiji iz članka 87. ovoga zakona upisuju se u posebni upisnik koji vodi Ministarstvo.

Način vođenja upisnika i obrazac upisnika propisuje ministar.

VII. FINANCIRANJE JAVNIH CESTA

članak 88.

Financijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta osiguravaju se:

A - iz javnih prihoda

1. godišnjim naknadama za korištenje cesta što se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola;
2. naknadama za autoceste i ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata;
3. posebnim naknadama za korištenje autocesta, brzih cesta i određenih cesta i objekata s naplatom na cestama (most, vijadukt, tunel i sl.) prema posebnom pravilniku;
4. naknadama za ceste na inozemna motorna i priključna vozila;
5. posebnim naknadama za službu "Pomoć-informacije" na cestama;
6. naknadama za ceste što se plaćaju za izvanredno korištenje javnih cesta (izvanredni prijevoz);
7. naknadama za ceste što se plaćaju za prekomjerno korištenje javnih cesta zbog opterećenja i učešćnosti vozila;
8. naknadama za korištenje cestovnog zemljišta ili od reklamnih znakova;
9. ostale naknade prema posebnim propisima;

B - kreditima

C - donacijama/grantovima

1. iz sredstava federalnoga proračuna, proračuna kantona, te proračuna grada i općine,
2. iz sredstava federalnoga proračuna koja su prikupljena od naknada za korištenje cesta i objekata na temelju dobivene koncesije i sredstvima ostvarenim od pratećih djelatnosti,
3. donacijama drugih donatora.

članak 89.

Visinu naknade, obveze korisnika cesta i namjenu sredstava iz članka 88. toč. 1., 3. i 4. ovoga zakona utvrđuje Vlada.

Visinu naknade i obveze iz članka 88. toč. 5., 6., 7. i 8. ovoga zakona utvrđuje Ministarstvo.

Obvezu uplate naknada iz članka 88. točka 8. ovoga zakona korisnik je plaćati temeljem godišnjeg rješenja koje izdaje upravitelj ceste sukladno članku 78. ovoga zakona.

članak 90.

Naknadu iz članka 88. točka 2. ovoga zakona obračunavaju i plaćaju pravne osobe koje se bave prometom nafte i naftnih derivata u Federaciji sukladno Zakonu o trošarinama ("Službeni glasnik BiH", br. 49/09).

članak 91.

Posebna naknada iz točke 3. članka 88. ovoga zakona može se uvesti:

1. za korištenje autoceste, brze ceste ili pojedinih objekata na javnoj cesti, ako na istom pravcu postoji alternativna javna cesta sa suvremenim kolnikom;
2. za korištenje mosta, vijadukta ili tunela sagrađenog radi skraćivanja trase postojeće javne ceste ako je omogućen javni promet na postojećoj duljoj trasi te javne ceste;
3. za korištenje mosta sagrađenog radi povezivanja dviju javnih cesta preko rijeke ili kanjona.

Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na ceste i cestovne objekte za koje je izdana dozvola za korištenje (koncesija) i koji su izgrađeni sredstvima domaćih i stranih ulagača.

Posebnu naknadu iz st. 1. i 2. ovoga članka dužne su plaćati pravne i fizičke osobe.

članak 92.

Financijska sredstva iz članka 88. točka C 1. osiguravaju se u federalnom proračunu, odnosno proračunu kantona, grada i općine, sukladno materijalnim mogućnostima, za svaku godinu pojedinačno.

članak 93.

Financijska sredstva iz članka 88. točka 1. i 2., koja se ne odnose na financiranje autocesta i brzih cesta, 40% pripadaju Cestama F BiH, mjerodavnim kantonalnim ustanovama za ceste 35%, a 25% općinskim tijelima za lokalne ceste i ulice u gradovima.

Visina financijskih sredstva iz članka 88. točka 2. koja su namijenjena za financiranje autocesta i brzih cesta utvrđuje se posebnom odlukom Vijeća ministara BiH.

Financijska sredstva iz članka 88. točka 3. pripadaju upravitelju autoceste, brze ceste, odnosno ceste ili objekta sa naplatom.

Financijska sredstva iz članka 88. točka 4. pripadaju Cestama F BiH.

Financijska sredstva iz članka 88. točka 5. namijenjena su službi "Pomoć-informacije" na cestama.

Financijska sredstva iz članka 88. točka 6. do 9. pripadaju Autocestama F BiH u dijelu koji se odnosi na autoceste i brze ceste, Cestama F BiH u dijelu koji se odnosi na magistralne ceste, mjerodavnoj kantonalnoj ustanovi za regionalne ceste, a mjerodavnom općinskom, odnosno gradskom tijelu u dijelu koji se odnosi na lokalne ceste i ulice u gradovima.

Ukupno prikupljena financijska sredstva iz članka 88. Federacija BiH koristi za financiranje potreba na javnim cestama, sukladno Strategiji razvitka i održavanja javnih cesta (članak 22. ovoga zakona), Srednjoročnom programu održavanja i zaštite, kao i programu rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta (članak 24. ovoga zakona), te Godišnjem planu i programu održavanja i zaštite, kao i Planu i programu rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta (članak 25. ovoga zakona), povrat kredita te za dokapitalizaciju i proširenje materijalne osnove rada upravitelja cesta.

članak 94.

Upravitelji javnih cesta obavljaju poslove od općeg interesa, ne posluju na komercijalnoj osnovi niti su osnovani radi stjecanja dobiti, već svoje aktivnosti obavljaju temeljem odobrenog plana i programa rada od osnivača.

Razlika javnih prihoda i javnih rashoda upravitelja javnih cesta predstavlja financijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani financijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala.

Financijski se rezultat raspoređuje na obveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obveze predstavljaju izvor sredstava koji se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih cesta.

Poslovne knjige i druge evidencije upravitelja vode se sukladno Kontnom planu za gospodarska društva.

članak 95.

Financijska sredstva iz članka 88. ovoga zakona koja se odnose na autoceste uplaćuju se u cijelosti na račun Autocesta F BiH.

Financijska sredstva iz članka 88. ovoga zakona koja se odnose na magistralne ceste uplaćuju se u cijelosti na račun Cesta F BiH.

Financijska sredstva iz članka 88. ovoga zakona koja se odnose na regionalne ceste uplaćuju se u cijelosti na račun javnih kantonalnih ustanova za ceste, a na račun grada ili općine za lokalne ceste i ulice u gradovima.

članak 96.

Naknade iz članka 88. ovoga zakona jesu raspoloživa financijska sredstva koja će upravitelji namjenski koristiti za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju autocesta, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, za rad i funkcioniranje upravitelja, te za proširenje materijalne osnove rada iz osnovne djelatnosti u okviru povjerenih javnih ovlasti, sukladno odobrenom planu i programu poslovanja od osnivača.

članak 97.

Ulaganja u smislu članka 26. i članka 41., stavak 4. ovoga zakona jesu investicijska ulaganja iz kojih proizlazi nova cestovna infrastruktura i cestovna infrastruktura produljenog vijeka trajanja.

Tekući troškovi poslovanja obuhvaćaju ulaganja u smislu članka 41. stavak 3. ovoga zakona i opće troškove za proširenje materijalne osnove rada upravitelja.

članak 98.

Naknada iz točke 1. članka 88. ovoga zakona ne plaća se na:

1. vozila oružanih snaga BiH;
2. vozila tijela unutarnjih poslova;
3. vozila službe "Pomoć-informacije" na cestama;
4. motorna vozila inozemnih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je oslobađanje od ove naknade predviđeno međunarodnim sporazumom ili ako postoji reciprocitet;
5. vozila vatrogasnih jedinica i društava;
6. putničke automobile invalidnih osoba sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno osoba kod kojih postoji tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu invalidnost donjih ekstremiteta od 60% ili više;
7. vozila civilne zaštite;
8. sanitetska vozila.

članak 99.

Pravna osoba koja obavlja međunarodni prijevoz osoba ili stvari i koja obavlja radove u inozemstvu ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz članka 88. točka 1. ovoga zakona za svoje vozilo koje koristi za promet u inozemstvu dulje od tri mjeseca tijekom godine, prilikom sljedeće registracije vozila.

Pravna i fizička osoba imaju pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz članka 88. točka 1. ovoga zakona za svoje vozilo koje su tijekom važenja registracije najmanje tri mjeseca prije isteka registracije odjavile zbog oštećenja ili radi rashodovanosti.

Naputak za jedinstveni način obrada za povrat sredstava iz st. 1. i 2. ovoga članka donosi ministar.

članak 100.

Služba "Pomoć-informacije" predstavlja pružanje tehničke pomoći motoriziranim sudionicima u prometu na javnim cestama, uklanjanje s javnih cesta oštećenih vozila i vozila u kvaru, davanje informacija o stanju prohodnosti cesta i pružanje druge pomoći.

Služba "Pomoć-informacije" na cestama do donošenja posebnog propisa u mjerodavnosti je Cesta F BiH koje će provesti zakonsku proceduru i na temelju javnog oglašavanja zaključiti ugovore o vršenju službe sa auto-moto klubovima koji su adekvatno organizirani, tehnički, kadrovski i materijalno opremljeni i imaju uvjete za obavljanje ove službe.

Do donošenja posebnog propisa iz prethodnog stavka financijska sredstva iz naknade iz članka 88. točka 5. pripadaju Cestama F BiH i mogu se utrošiti samo u obavljanje ove službe i njihovu implementaciju.

Ceste F BiH i Ministarstvo će osigurati kontrolu poslovanja praćenjem rada auto-moto klubova.

Plan, program i izvješće o realizaciji plana i programa Ceste F BiH su dužne polugodišnje dostavljati Ministarstvu koje će godišnje dostavljati Vladi na suglasnost.

Vlada će na prijedlog Ministarstva donijeti Odluku kojom će se odrediti visina posebne naknade za službu "Pomoć-informacije" na cestama koja će se naplaćivati prilikom registracije cestovnih, motornih i priključnih vozila, i druga pitanja vezana uz rad ove službe.

VIII. UPRAVNI NADZOR

članak 101.

Ministarstvo vrši upravni nadzor nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona u pitanjima koja su ovim zakonom stavljena u mjerodavnost Federacije, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlasti.

Mjerodavno ministarstvo vrši upravni nadzor nad provođenjem ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona koji su ovim zakonom stavljeni u mjerodavnost kantona, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlasti.

članak 102.

Poslove inspekcijskog nadzora nad provođenjem ovoga zakona vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove za autoceste, brze i magistralne ceste, odnosno mjerodavna kantonalna uprava za inspekcijske poslove za regionalne i lokalne ceste.

Ako po~initelj prekršaja u određenom roku ne izvrši rješenje doneseno u prvostupanjskom postupku, inspektor donosi zaključak o izvršenju rješenja prisilnim izvršenjem angažiranjem trećih osoba, odnosno drugog izvođača na trošak po~initelja, s predloženim načinom izvršenja.

Upravitelj ceste ili mjerodavna uprava ili služba za inspekcijske poslove osigurati će materijalna sredstva za prisilno izvršenje, s tim što će troškove potraživati od po~initelja izravno ili putem mjerodavnog tijela ukoliko stranka odbije snositi troškove izvršenja.

Tijela unutarnjih poslova dužna su tijelu mjerodavnom za provođenje izvršenja pružiti pomoć u provođenju izvršenja.

članak 103.

Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora javnih cesta inspektori iz članka 102. ovoga zakona, osim prava i dužnosti koje imaju prema posebnom zakonu, imaju i sljedeća prava i dužnosti:

A) pregledati:

1. stanje cesta,
2. radove na izgradnji, rekonstrukciji, sanaciji, održavanju i zaštiti javnih cesta,
3. ispunjavanje uvjeta za obavljanje redovitih radova održavanja na javnoj cesti danoj u koncesiji,
4. radove koji se obavljaju na cesti u zaštitnom i cestovnom pojasu javnih cesta,
5. tehničku dokumentaciju u svezi s radovima iz toč. 2. i 3. ovoga članka (dozvole, suglasnosti, projekti, standardi),
6. obavljanje upravnih i stručno-tehničkih poslova na javnim cestama,
7. planove, programe, ugovore i ostalu dokumentaciju koja se odnosi na održavanje i zaštitu javnih cesta,
8. provođenje mjera za osiguranje javnih cesta i prometa na njima;
9. provođenje propisanih uvjeta za obavljanje zahvata u cestovnom i zaštitnom pojasu javnih cesta,

B) Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo:

- pregledati prostore, objekte, uređaje, materijale, dokumentaciju poduzeća i upravnih organizacija koje upravljaju javnim cestama kao i izvođača na gradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih cesta,
- saslušati stranke i svjedoke primjenom pravila upravnog postupka,
- pregledati isprave kojima se može utvrditi identitet osoba koje sudjeluju u prometu,
- uzeti uzorke materijala te obavljati druge postupke koji su sukladni namjeni inspekcijskog nadzora,
- dobiti osobne podatke o pravnim i fizičkim osobama, podatke o vlasništvu vozila, podatke o vlasništvu zemljišta i objekata u zaštitnom pojasu ceste, kao i druge podatke potrebne za vođenje postupka u svezi s kršenjem ovoga zakona i propisa za njegovo izvršavanje.

C) narediti:

1. obustavu radova koji se izvode na javnim cestama, u cestovnom ili zaštitnom pojasu ceste, suprotno odredbama ovoga zakona, tehničkim propisima, standardima i normativima, te dati rok za otklanjanje nedostataka,
2. otklanjanje nedostataka na javnim cestama koji ugrožavaju sigurnost prometa na njima,
3. privremenu zabranu odvijanja prometa na javnim cestama ili njihovom dijelu ako utvrdi da se na njima ne može sigurno odvijati promet, te narediti da se odmah poduzmu mjere za osiguranje prometa,
4. obustavu prometa cestovnim motornim vozilima koja zbog svojih tehničkih svojstava ili načina na koji obavljaju prijevoz mogu nanijeti štetu javnoj cesti ili njezinom dijelu i kada je njihov promet na cesti u suprotnosti sa Zakonom i drugim propisima,
5. isključenje cestovnog motornog vozila iz prometa na javnoj cesti kada utvrdi da dimenzije i ukupna masa ili njegovo osovinsko opterećenje prelazi veličine iz članka 56. ovoga zakona, a prijevoznik nema odgovarajuću dozvolu za izvanredni prijevoz,
6. privremenu zabranu prometa na novoizgrađenoj i rekonstruiranoj cesti, njezinom dijelu ili objektu na njoj, ako utvrdi da s gledišta sigurnosti prometa ne ispunjava tehničke uvjete,
7. rušenje građevine ili njezinih dijelova i drugih objekata na teret investitora, kao i uspostavljanje prvobitnog stanja, ako su izgrađene ili se grade na cesti ili cestovnom pojasu bez odobrenja ili suglasnosti ili suprotno uvjetima iz odobrenja, odnosno suglasnosti mjerodavnog federalnog i kantonalnog tijela,
8. rušenje reklamnih znakova u cestovnom i zaštitnom pojasu postavljenih bez odobrenja ili suprotno uvjetima mjerodavnog federalnog i kantonalnog tijela.
9. zabranu korištenja priključnih putova koji su izgrađeni ili se grade suprotno odredbama ovoga zakona, odnosno koji ne izmiruju prispjele obveze prema upraviteljima cesta sukladno izdanim rješenjima;

10. u nužnim slu~ajevima, kada bi bila ugrožena sigurnost prometa na javnoj cesti ili bi mogla nastati šteta na njoj, odrediti privremene mjere kako bi se otklonila opasnost ili sprije~ila šteta,

11. da se u polju preglednosti otklone nedostaci i nepravilnosti prouzro~ene kršenjem propisanih mjera za osiguranje preglednosti javne ceste,

12. inspektori su ovlaštteni poduzimati i druge mjere sukladno Zakonu i drugim propisima donesenim na temelju Zakona.

D) U predmetima iz stavka 1. to~ke C alineja 9. ovoga ~lanka, kada je zbog izravne ugroženosti javne ceste ili sigurnosti prometa na njoj ugrožena sigurnost sudionika u prometu, inspektor može po skra}enom postupku bez saslušanja stranaka donijeti rješenje.

U slu~aju iz prethodnog stavka žalba na rješenje ne odlaže izvršenje.

U nužnim slu~ajevima inspektor može donijeti usmeno rješenje, te odrediti njegovo izvršenje odmah po izricanju.

E) Inspektori su dužni, bez odlaganja, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ako u vršenju inspekcije utvrde da je po~injen prekršaj iz ovoga zakona.

~lanak 104.

Pravne i fizi~ke osobe kod kojih se obavlja inspekcijski nadzor dužne su omogu}iti rad inspektorima, pružiti potrebnu pomo} i na njihovo traženje u određenom roku dostaviti podatke i dokumentaciju za obavljanje inspekcijskog nadzora, u smislu ovoga zakona.

IX. KAZNENE ODREDBE

~lanak 105.

Nov~anom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM bit }e kažnjene za prekršaj Autoceste F BiH, Ceste F BiH i mjerodavna kantonalna ustanova za ceste, investitor ili poduze}e za ceste, ili op}insko tijelo, ili druga pravna osoba ako:

1. je nepotpuna tehni~ka dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju ceste i ako ne predvidi mjesta za objekte koji služe tim cestama (~lanak 27.);

2. izmještteni dio ceste ne izgradi s elementima koji odgovaraju kategoriji postoje}e ceste (~lanak 31.);

3. ne izmjesti ili ne prilagodi instalacije nastalim promjenama u roku ili ako investitor radova na cesti pravodobno ne obavijesti imatelje instalacija o otpo~injanju radova na cesti (~lanak 33.);

4. ne pristupi kontroli osovinskog pritiska ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila iz ~lanka 54. stavak 8. ovoga zakona;

5. ne plati naknadu za prekomjerno korištenje javne ceste iz ~lanka 57. ovoga zakona;
6. u cestovnom i zaštitnom pojasu ceste podiže objekte ili izda odobrenje za gradnju objekata protivno odredbama ~l. 58. i 59. ovoga zakona;
7. ne plati naknadu za korištenje cestovnog zemljišta iz ~lanka 61. ovoga zakona;
8. ne izradi prometni projekt za ceste za koje nema prometnog projekta u roku iz ~lanka 76. stavak 3. ovoga zakona;
9. ne vrši poslove javne ovlasti sukladno odredbama ~lanka 80. ovoga zakona;
10. u trokutima preglednosti gradi objekte ili vrši radnje koje smetaju preglednosti ceste (~lanak 65.);
11. ne vodi evidenciju javnih cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme ceste (~lanak 79.);
12. ne osigura trajno, neprekidno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta i ne zaklju~i ugovor o održavanju cesta, sukladno odredbama ~lanka 81. ovoga zakona;
13. uvede pla}anje naknade za korištenje cesta protivno odredbama ~l. 88., 89., 90. i 91. ovoga zakona;
14. ako inspektor za ceste ne omogu}i vršenje inspekcije i ne pruži pomo} inspektor pri vršenju inspekcije iz ~lanka 104. ovoga zakona;
15. ako ne izvrši ili ne izvrši u roku rješenje-nalog inspektora za ceste iz ~lanka 103. to~ka C, alineja 1. do 12.

Za prekršaj iz prethodnoga stavka bit }e kažnjena nov~anom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM i odgovorna osoba u Autocestama F BiH, Cestama F BiH i javnoj kantonalnoj ustanovi za ceste, odnosno investitor ili poduze}e za ceste druge pravne osobe, kao i odgovorna osoba u op}ini koja izda odobrenje za građenje objekata u zaštitnom pojasu javne ceste u suprotnosti s odredbama ovoga zakona.

~lanak 106.

Nov~anom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM bit }e kažnjeno za prekršaj poduze}e za održavanje cesta ili druga pravna osoba ako:

1. izvodi radove na održavanju cesta suprotno odredbama ~lanka 43. ovoga zakona;
2. ne izvodi radove na održavanju cesta prema pravilniku iz ~lanka 47. ovoga zakona;
3. ne izvodi radove na održavanju i zaštiti cesta, prema ugovoru iz ~lanka 81. ovoga zakona;

4. u prometu na cestama koristi vozilo suprotno odredbi ~lanka 52. ovoga zakona;
5. na cesti vrši izvanredni prijevoz bez rješenja o odobrenju ili suprotno uvjetima izdanim u rješenju o odobrenju, ili izvrši utovar na vozila suprotno dozvoljenim uvjetima za pojedine vrste vozila kako je navedeno u ~lanku 54. stavak 8. ovoga zakona;
6. polaže cjevovode, kablove, vodove ili gradi benzinsku crpku, prostor za parkiranje vozila, odmorišta i prateće objekte bez odobrenja ili suprotno uvjetima izdanim u suglasnosti iz ~lanka 59. ovoga zakona;
7. priklju~ak na magistralnu i regionalnu cestu izgradi bez odobrenja ili suprotno uvjetima izdanim u odobrenju iz ~l. 60. i 61. ovoga zakona;
8. objekt ili zemljište ne odvoji zaštitnom ogradom od cestovnog pojasa iz ~lanka 66. ovoga zakona;
9. na cesti vrši neku od radnji iz ~lanka 67. ovoga zakona;
10. onemogu}i odvodnjavanje vode s cestovnog pojasa i pristup poduze}u koje održava ceste do odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode do recipijenta iz ~lanka 69. ovoga zakona;
11. na cesti izvodi radove bez odobrenja ili suprotno uvjetima propisanim odobrenjem u ~lanku 70. ovoga zakona;
12. građevinski materijal i druge predmete deponira na cesti suprotno odredbama ~lanka 71. ovoga zakona;
13. vozilo, odnosno teret odmah ne ukloni s kolnika ceste iz ~lanka 72. stavak 1. ovoga zakona i ako s kolnika ceste odmah ne ukloni ošte}eno vozilo iz ~lanka 72. stavak 2. ovoga zakona;
14. pri izvođenju radova održavanja, sanacije i rekonstrukcije i drugih radova na javnoj cesti ne postavi odgovaraju}u privremenu prometnu signalizaciju ili privremenu prometnu signalizaciju ne ukloni po završetku radova iz ~lanka 77. ovoga zakona;
15. na autocesti ili drugoj javnoj cesti postavlja reklamne znakove suprotno odredbama ~l. 65. i 78. ovoga zakona.

Za prekršaj iz prethodnog stavka bit }e kažnjena nov~anom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3. 000,00 KM i odgovorna osoba u poduze}u ili drugoj pravnoj osobi.

članak 107.

Nov~anom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.500,00 KM bit }e kažnjen i građanin odnosno fizi~ka osoba, za prekršaj iz ~lanka 105. i ~lanka 106. ovoga zakona koji se odnosi na fizi~ke osobe.

X. PRIJELAZNE I ZAVR[NE ODREDBE

članak 108.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona Vlada je donijeti odgovarajuće odluke za osnivanje i početak rada Autocesta F BiH, odnosno usklađivanje odluka i akata za organiziranje JP Direkcija cesta F BiH, koja je nastaviti s radom kao Ceste F BiH.

Vlada je obaviti i sve ostale potrebne radnje za osnivanje, odnosno usklađivanje i upis u sudski registar Autocesta F BiH i Cesta F BiH.

Postupak izbora nadzornih odbora sukladno ovomu zakonu bit će proveden u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Kantonalne vlade će u istom roku donijeti odgovarajuće odluke i poduzeti potrebne radnje za organiziranje i početak rada javnih kantonalnih ustanova za ceste.

članak 109.

Ukoliko ovim zakonom nije drukčije regulirano, na Autocesta F BiH i Cesta F BiH primjenjivat će se Zakon o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99 i 45/00) i Zakon o javnim poduzećima ("Službene novine Federacije BiH br. 5/05), a na javne kantonalne ustanove za ceste odgovarajuće propisi o javnim fondovima.

članak 110.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona ministar je dužan donijeti sljedeće akte:

- Pravilnik o vrsti i sadržaju projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta (članak 29.);
- Pravilnik o održavanju javnih cesta (članak 47. stavak 1.);
- Pravilnik o licenciranju za poslove redovitog održavanja cesta (članak 50. stavak 2.)
- Pravilnik o utvrđivanju uvjeta za obavljanje izvanrednog prijevoza (članak 54. stavak 8.);
- Pravilnik za utvrđivanje prekomjernog korištenja javnih cesta (članak 57. stavak 2.);
- Pravilnik za utvrđivanje uvjeta za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javne ceste (članak 61. stavak 3.);
- Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta (članak 61. stavak 6.)
- Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima za izgradnju i uporabu autobusnih stajališta (članak 63. stavak 2.);
- Pravilnik o postavljanju reklamnih znakova na cestama (članak 78. stavak 4.);
- Pravilnik o uvjetima i naknadama za korištenje cestovnog zemljišta za postavljanje reklama i obavljanja pratećih djelatnosti korisnicima uz autoceste i brze ceste (članak 78. stavak 6.);
- Postupak provođenja natječaja za koncesiju (članak 83. stavak 4.);
- Način vođenja upisnika i obrazaca upisnika za koncesiju (članak 87. stavak 2.);
- Pravilnik o sustavu naplate cestarine na autocestama i objektima s naplatom u Federaciji BiH (članak 88. točka 3.);
- Naputak o jedinstvenom načinu obračuna za povrat sredstava na ime naknade za ceste (članak 99. stavak 3.)

- Odluku o visini posebne naknade za službu "Pomoć - informacije" na cesti (članak 100. stavak 6.)

Visinu naknada koje proizlaze iz podzakonskih akata iz stavka 1. ovoga članka utvrđivat će Vlada svojim uredbama.

članak 111.

Oblast služba "Pomoć - informacije" iz članka 100. ovoga zakona, regulirat će se posebnim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

članak 112.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona na teritoriju Federacije prestaje važiti Zakon o cestama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/02 i 18/02) i Uredba o privremenom načinu utvrđivanja, evidentiranja i iskazivanja financijskog rezultata u financijskim izvješćima JP Direkcije cesta FBiH d.o.o. Sarajevo ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/08).

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Uredba o autocestama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/07).

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona kantoni su dužni uskladiti svoje zakone kojima je regulirana oblast cesta s ovim zakonom.

Stupanjem na snagu ovoga zakona sporazumi i ugovori koje su upravitelji cesta zaključili za poslove redovitog održavanja ostaju na snazi do isteka ugovorenog roka.

Do donošenja podzakonskih akata iz članka 110. ovoga zakona primjenjivat će se podzakonski akti doneseni na temelju Zakona iz stavka 1. ovoga članka.

Predmeti koji su u postupku rješavanja prije stupanja na snagu ovoga zakona bit će rješavani sukladno Zakonu o cestama Federacije BiH.

članak 113.

U roku od 30 dana od dana upisa u sudski registar Autoceste FBiH će preuzeti uposlenike, dokumentaciju, predmete, akte i drugo od Direkcije cesta FBiH.

članak 114.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić, v. r.

Predsjedatelj
Zastupni~koga doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softi, v. r.
